

اداره خانہ سی
بایکسری قانطان زادہ اوتلندہ دائرہ خصوصہ

آدرس: بایکسری چاغلايان مجموعه سی

مسلم کمزہ موافق آثار مع المعنویہ درج
اول نور، درج ایدلہ بن اوراق اعادہ ایدلہ بن

آبونه شرائطی

سنہ لکی: ۱۸۰ غروش

آتی آیفی: ۱۰۰ د

چاغلايان

اودہ بسہ کونڈہ برہمقار، ادبی، علمی، مجموعہ

نسخہ سی (۷،۵) غروشدر

پیشہ

۱۵ کانون ثانی ۱۹۲۶

میل: ۱ — صای: ۷

مندرجات

نویلہ !	[شعر]	روحی ناجی	تولدیکم کچھ	[آیہ مکتوبلر]	کوکل قیزی
« تاغورہ » تریہ جی	[تعلیمی ترجمہلر]	الیزابت واکن	فرانس ادبیاتہ برنظر		علی شوکت
شیمیدی ! ..	[شعر]	روحی ناجی	آتشدن قدح	[شعر]	اسعد عادل
سودام جان ویررکن	[شعر]	اورخان شائق	فلسفہ عالمہ برنظر		حیدر محمد
برجستہلر	[ادبیات عربیہ دن]	ابولعلا نعری	آلمان ادبیاتدن		موسن
دجلہ ناک ملالی	[شعر]	اورخان شائق	قادیہ، عشقہ دائر	[غریبدن اقتباسلر]	...
کوکل	[شعر]	محرم حبسی	غزللر، قطعہلر، کلن یازیلر		...

کلامک نسخہ مزیدہ: کنج وقیمتلی شاعرمن طاهر قرہ اوغوز بکک « صوقیزی » عنوانلی بلور برمنشورہ سی وارد د

«تاغوره» تربیه جی

چاره سنی آراغلی در : بونا بر «تعاطف تربیه سی» دینه بیلیر ، بونی ایسه مکتب بیامه یوز ؛ یاخودا انسانی طبیعت باغلایان علاقینی کیمکله اوکا مخالفت ایدیور . چوجوغه برسوروه معلومات ویرمک ایچین دنیادن محروم برقیایور . جغرافیا اوکره تمک ایچین طوبراقدن محروم ایدیلور . فاکرتمک ایچین دنیادن محروم ایدیلور ؛ دستانه احتیاجی وارکن اوکته و توالر ، تازیخ رقلری قونویور . «تاغوره» به بعض غریب تربیه جیلری کی ، بک مجرد ، بک نظری اولان بر درسی مشخص قیامق ایچین دنیایی . پرخه آ. طائیجی تکلیف ایتمه یوز ، طبیعت چوجوغک نظری محیطیدر ، چوجوغی طبیعتدن آیرمق هم معناسزاق ، همدم وحش بک در اعتقادده بولندیغی ایچین اوله سوله یوز . بوندن دولای ، یالکیز نباتات درسی یامق ایچون دکل ، بلکه یش بک ، استراحت اتمک ، تعجب حالنده صافلاقی ایچین شاگردلریک آغاجلره طیمامسنه مساعد ایدیور . تربیه ک اک اهمیتلی غایرلرندن بری «آغاجلرک یالکیز یشیل یاراق یشدیرمن برماده قاربون یوتان برعامل اولارق دکل ، بلکه جانلی آغاج اولارق برز جوهری موجود اولدیغی اوکرتمک» در قناعتده بولنویور . بومشخص مثاله حیاتی دوشونمن برآدمک دنیایی یزه علمی بر تحایل آراسندن طائیجی ادعاسنه قارشی قیام ایدن برصنعتکار طوری سه زیلیور ! مراهق اولان بر چوجق بر آغاجک دلالرله بر صالونک قولوقرینی قطعاً فرق ایدم من ؛ وظیفه سینه متعاق اعتبارلره اجتماعی عنعنلردن عبارت برعالمده یاشامق مجبوریتنده در . لکن چوجوقلغی ، هنوز اختصاص قازانمغه ، بونک ایچینده مسلکی ، اجتماعی مقاوله لری قبول ایلمه مک مجبور اولمایدنندن دها فضله برحیثه مظهر اولمالی در .

«تاغوره» کندی مکتبده ساده حیاته دونویور ، چونکه یالکیز قتردرکه انسانی حیاتله تام تماسه کتیر بر . اونک فکرنجیه ابتدائی آدملرکی یاشامق ایچین حیاتک محدود برمقدازلله اکتفا اتمک لازم در . چوجوغی احاطه ایدن بوتون مستعمل زیات شیلرینی نهی ایدیور ، چونکه بوسطی شیلرک چوجوغه یوک اولدیغی ، اونق تمجیز ایدیکی ، کندیسک اولایان اعتبارلره عائد اولدیغی قناعتده در . بونکامایل چوجوغه ، بزم چوجوقلرمزه رد اتمک مجبور اولدیغی اساسلی شیلرینی طبیعتک سینه سنده یاشامق ، حرکاتلرند سربستی کاشاله تلمسی ویریور .

«تاغوره» نک دیگر اساسلی بر فکری ، شعورسزلک وظیفه سینه اولان ایمانی در . بایکیز بوخصوصه نه دیور : «چوجوقده شعورسزده تیت شعوری مفکره دن دها فعال در ، اک اهمیتلی درس لرمرذن بر چوغنی شعورسزقلله اوکره نیورز . شعورسزاق واسطه سیله درکه کلوبچن صلیبسر نسلرک تجربهلری

اک یوکک اجتماعی موقعده ، غایت این برعالمدن بر عائله ایچنده ۱۸۶۱ سنه سنده «فالکوت» د. دنیاه کلن «راین در : نات تاغوره» روحانی نفوذی بک یوکک بر دین مجددینک اوغلی در .

بک کوچوککن مکتبه دوامه بانلامش ، اصوللرک صوک درجه ده اسی اولماسیدن دولای متیتر اواش در . خصه یله بااسنک یاننده سربست برربیه کوردیکی ایچین مکتبک اصوللرندن ، انضباطلرندن ده اودرجه دلکیر قاش در . دها سکر یاشنده ایکن شاعرلک استعدادی کوستره بک بانلامشدر . اون یدی یاشند استقامت یه کلدی ، غریله بونک تماس قیمتلی تجربهلری استلزام ایتدی ؛ غریب روحی آکلاماسنه سبب اولدی . هندستانه دوخجه ، کندیسینه بویوک موقیتلر تا بین ایدن شعرلری نشره بالادی ، بوانشاده بویوک بر روحانی تشوش بکیردی . بوجوجه تربیه جی ؛ شخصیتک نه کی ضامتلر ، مجادلر ایچنده یشیدیکنی اوکرندی ، بحال تربیوی تأثیری اعتباریله بویوک برامیتی حائز اولدی .

بکرمی اوچ یاشنده اولندی ، «غایج» نهی کتازنده کی عائله مالکانه سنده یرلیدی . بومالکانه ک اداریه سنی الینه آلدی ، ذوقلرینه مخالف اولان بواش ، کویولرک صمیمتیه نفوذایتدیکه کندیسجه دها زیاده قیامتندی . اوراده اون یدی سنه آسوده یاشادی ؛ صوکرا برفاق آ. ایچنده قاریسی ، قیزی ، اک کوچوک اوغلی بر بری آزادی صیره اولدی . حیاتک بواجی دوره سنی ده قهرمانجه بکیردی ، آرتیق بر استاد اولدی ، حیاتدن بحث اتمک حق قازندی .

قرق یاشنه کلمشدی ، او وقت «ساتی نیه تاو» ده کی مکتبینی تأسیس ایتدی . باشلانچده کندیسینه اعتماد ایدیلدی ، چونکه مکتبجیلک اتمه مش ، شعردن باشقه برشی یازمیشدی . بومکتبی تأسیس اتمکله هیچ برربیه نظریه سینه تابع اولمایور ، مکتبده کی خاطر دلرینه استناد ایدیور دی . بو خاطر لراجی ایدی ، تجربه سزلکنک یالکیز طبیعتده کی غرابندن ایله ری کلمه دیکنی کوردی . خاتمه دوام ایدیکی مکتبی اتهام اتمه یوردی . هر مؤسسه ک هر فردی نظر دفته آلمایان ، هپ عینی شکله محمولر یاشدیرمک مخصوص بر انضباط (آلت) ندن باشقه برشی اولادیغی کورویوردی . «تاغوره» مکتبک حیاته بر مدخل اولماسی لازم کلدیکی اعتقادده در . بو صورته یالکیز اوکرتمک ایچین دکل ، بلکه ویردیکنی آلمق ایچین بو دنیاده یاشادیغی مراد ایدیور . مکتبده خنده کی بوتون تنقیدلر ، بوتون اصلاحات بو افاد ده مندرجدر . مکتب علم اوکره تمکله اکتفا اتمه ملی ، بلکه فردی سائر مخلوقات ایله هم اتمک قیامق

آلیشقی ایچین چوجوق، ایچنده، درس اوکره نك ایچین مکتبه دكل، اداره روحی عشق اولان برعاله محتاجدر. زبیرا «تاغوره» نك بوتون الهامی وجدانیدر. معنویانه بویوك بر اهمیت وریور. نومناسیله بزم آوروپا، یاخود آسریقاتك یكى مکتلهینه نك بکیرمه، بى مکتبی اولردن چوق فرقلی در. تربیه ختمده کی فکری، بزمکشدن تامایله باشته در. بزم بویوكه نك معناسی، سادهجه ذهنك تربیه سته، همده ناصل تربیه، مکتبی، معلوماتك اکتسابته حصر ایتكده اونی نك کوچولوش اولدیغیزی کیندیزدن صافلاماملی ژ. انسان دنیان مخلوق تامایله ذهن مخلوق دكلدر، قاب، اراده مخلوق درده. حالبوکه انسامنی تماملایان بو ایکی قوه اهما سزلق یوزندن بزم چوجوقلرمزده - یعنی آوروپا چوجوقلرند - ضررلاشیور. «تاغوره» بزم بونی خاطرلاشیور، الله ایله طبیعت کی ایکی بویوك غایه یی خذف ایتكده تربیوی واسطه لرمزی قیرلشدردیكیزی بزم کوستیریور. خطا ایله، باطل ایله چارپشقی به نه سیله الهی مکتبلرمزدن چیقاردق؛ وجدن یرینه، علم، فکریله ناجق یره قارلشدردینمز دینسلکی قویدق، چوجوغی حریت نائل ایتدیكیزه اینایورز، حالبوکه اونی قیرلشدردك.

حیاتلرمز کی طبیعتله اشتراکیز حسیده مکتبدن قوغدق؛ ناصیبه صنعتکارلره شاعرلرده معذوز کوردیکیز بو حس بر غربایلر ایچین برنوع سوسدر. شرق بونقطهده بزدن بوسبوتون آیری در: طبیعتی کندی معنی، طبیعی بر محیطی، عادتا هر کوز موجوداتی حکمتله، شغفته صاران بر واده تلقی ایدمه، حیاتك آغیر، صبری آهنگنی اوندن اوکره نیر.

غربیزك عرفانی انکار ایتكده، شهسز حشز؛ بزم آشیانك مقایزماسته حاکم اولدق، بوده بزم قدرتمزی آرتیریور؛ فالقی مغلوب ایتكده چالیشان مجادله روحنی تربیه ایتدك، بو بزم مظهریات شائزدر. لکن بوسبوتون خارجه توجه ایدن حیاتمز، حرکت کوزهللکنی، قوتی غیب ایتدی. غرب، مقایزماستی اوکره ندیکی ایچین دنیانك شائیتته حاکم اولدیغنی ظن ایدیور، شرق ایچین، فردك کائنات ایله اولان اك عالی مناسبتی، طایبق دكل؛ عشق در. غرب عقل ایله فك آرقاسته دوشدکی حالده شرق ینه قوشوبوز. غربده روحك یاشامی ایچین هیچ بر یر یوق، ایتته بزم بوندن دولای اولویورز، مدنیتلرمزده بوندن دولای اولویور.

بوقدار درین بر دین دویغرسنك قارشینده، بزده - یعنی اوروپاده کی - دینی الهامك منبی بوسبوتون قورومشی در، سؤلی آندیشه ایله صوروله بیلیر. بر چوق غرب روحلریك بر قاجسته دینری آسیا منبعلرندن یجمکده کوستودکلری تهالك. منبعك قورومامش اولدیغنی کوسترمکده در. لکن یالکیزجه هئستستاندن، یاخود جیندن آلنه حق الهامك زی قورتارمیه جی شهسزدر. بزم ایچین غیب ایتدیكیز روحك بوانضباطنی، بوروحی خزیننی تکرار کشف ایتك لازم در.

فطرتزه حلول ایتشدر. ذهنك اك یوكك وظیفه سی کملرک معناسی واضحاً قورامق دكلدر. تدریسك باشلیجه غایه سی تعبیرله، تفسیر ایتك دكل، بلکه مفکره نك قایستی چلق در. بوسورتله قایستی چالندینی وقت نه حس ایتدیکی صورولان برچوجوق ایتكده صاحبه صابان بر جواب وریور. فی الحقیقه ذهننده جریان ایدن شی افاده ایدمه ییجکی قدر بویوك در. ایتته بر تدریسك نتیجه لرینی تقدیر ایچین امتحانه اعتماد ایدن آدمه لرك ییلمه دکلری شی بودر. «یاخود شویله دیور: چوجوقلنی زمانخی خاطرلایا بیان بر کیسه، نوزمانکی اك حقیقی بیلکیلرینك آکلامه قدرتنك درجه سیله تماماً متناسب اولادیغنه قانع اولور. بض کیملر، چوجونك اوکره تیامش بردرسك تعبیرلندنه قدارینی تکرار ایدمه ییلدیکنی تعیین ایدرک تربیه نك کار ایله ضررلرینی توزین ایتکده اهر از ایدرلر. لکن شعورلرمزك درین انزوا کاهنده کچن شیلر، خارجی قوه لرمزله دائما مراقبه ایدیلر. اک باشلی یول محاکمه یولندن کچم سزین بیلکی به وارن یولدر. برکرم بویول قایدیمی. بو دنیانك تجارت، معاملهری ینه دوام ایدر. لکن کیش دکلرله بویوك درودلر یکیلر مز بر حالده قالمزلر. «بناء علیه «تاغوره» نك نظرندنه تربیه ده اکبالی لزوم، دستوری برندریس اصولی دكل، برعرفان هوایدر. شو حالده اک زیادمه اهمیت حائز اولان شی معامك شخصیتی در. او، کتابلرک محتراسنی نقل و تقریر ایتكده اکتفا ایدن برناقل و برخطاب اولماملی در. تدرسی زنده، انسان طبیعتنه حلول ایدمه ییلمه ک بولاندیریش ماد دن عبارت اولمالی در. علم، کتابدن باشقه برشی در؛ بالخاصه بو صرده بونی صیق صیق تکرار ایتك لازم در، چونکه تربیه بیلر معامه حاجت بیراقیه جی، عادتا شویله بویله معامك یرینه قائم اولاجق صورتده بر بوندن داها مکمل کتابلر یازمغه، اصوللر ایجاد ایتكده بویوك بر اهمیتله چالشیورلر. «تاغوره» به «مکتب دیتك معلم دیمکدر.»

سوزینی سوبیتمك، اونك فکرنی اعظام ایتك دکلدر. «ساتی نیکه تاو» ده باییلان تدریساته کلنجه: ضرورتك سوبقه. حالا حکمران اولان قاعده به رعایت ایتك، امتحان کچیرمك، پروغراملرنی تعقیب ایتك، دارالفنونه حاضرلامق مجبوریتنده قالمش در. «تاغوره» بوکا تأسف ایدیور، بو فنا شیلری یاقمله ارتکاب ایتدیکی جنایتك آخرتده عفو اولمه ییجی امیدنده بولونیور. لکن آرز چوق مکتبی اولان درسلرک یاننده غنا، شعر، تمثیلر، سربست رسم، اجتماعی خدمت، نهایت صباح آقشام برچاریک قادار زمان حصر ایدیلن شخصی تفکر درسلرینكده یری وار. شاگردلر مکتبك اداره سته اشتراک ایدرلر: «تاغوره» مکتبك کندی عالمی اولدیغنه اونی کوزمل برحاله کتیرمك منقولیتنده بولدقلرینه، اورده تام معناسیله یاشامق ختمه مالک اولدورینه چوجوقلری اقناع ایدیور. «تاغوره» نك تربیه ده تعقیب ایتدیکی غایه فکرك حریتی در. حریتكده، حیث کی، زیانلری ومسئولیتلری واردر. حیاته

دلده

۱. دواخان شائقه :

وصاته احتمال وار دلده
دائی بر ملال وار دلده
او کتاب نوائی هجراندن
مضطرب بر مال وار دلده
یاره وصات دکلی هیچ ممکن
بر جوابیز سؤال وار دلده
قلماشان کوزلم نکه ایدمه
بنه عکسی جمال وار دلده
یاری تسخیر چاره بولالم
جبر ایدن بر خیال وار دلده
باغ آمیده آسدی باد خزان
شیمدی صولفون نهال وار دلده
بن که نومید وبی نصیم ، آم . .
بیتمه بن بر کلال وار دلده

نومید

« شیمدی دورک اک مهم حادثه سی بوتون عزقلرک تماسه
کلش اولماسی در : باختلاف غروبلر بر برنی احیایه دوام ایدمه جکر ، یاخود
حقیق بر ائتلاف ، بر تعاون اساسی بولاقلر . بواساس تجارزی ، سیاسی
ساحه اوزرنده بولونماز ، بلکه وجدانی ، روحانی ساحده بولنور .
یوقاریدن بری سوله نیلن شیلردن شونجه جیقا یایرکه « تاغوره » نك
فکر نده وازگیلمه سی لازم کلن شی وطن دکل ، وطن پرورلک نامی
آلتنده کیزله ن حکومت سورمه ، زنکین اولغه حریص اولقی در .
وطنی ایچین متفق دکل ، حریت ایسته یوز ، تا که داخلی
مسئله لرینی کندی حل آیتسن ، ذکاسنی کندی ایشله سین . هندک
دنیا یه قدیم یده یله جکی بوذکا ، بو وجدانی حد در . فائده لی اولقی
ایچین حراولقی ! « تاغوره » نك وطن پرورلک کنده پارولایشته بودر .
بواننده کندیسی اشغال ایدن فکر شرق ذکاسیله غرب
ذکاسنک آکلاشیامسی ، بر برینه قایناشمسی در . بوا یکی شیده
انسانیت فکرینک ایکی قطی ، مدنیتک مدیری اولان ایکی روحی
کورونیور . بونک ایچین درکه « ساتی نیه تاو » ده کی مکتبه
علاوه بر داوالفنون تاسیسی تصور ایدیور ، اودا زالفنونده
دنیا نک ایکی پارچه سندن کلجک اولان مدرسلرله طلبه بر برله
تماس ایتک فرصتی بولاجلردر . بوفکر اطاعت ایتک ایچین درکه
اخیراً آمریکا ایله آوروپا ده ترسیاحت یامش در ، بو سیاحت ،
اوله تمی ایدر زکه یالکیز خاقک ستایشی قازانقله قالماسین ،
بلکه انسانیت تاریخنک بوتون بویوک دورلرند پارلایان وجدانی
آتشی غربده - آوروپا ده - جانلاندیرسین .

انسانیت هوکتی

بو قیصه تتبع « تاغوره » نك قدرتلی شخصیتی بوتون
کوروشلرله افاده ایدمه . اثرلری آرتن فرانسه یه ترجی لریسایه سنده
اوقونسی هرکجه قولای اولان شاعرله محرری بر طرفه بیر اقدورق
وطن پرورلک مسئله سنده کی فکرینه داغورده بر قاج سوز سونایه جکر .
« تاغوره » نك بدبخت مملکتته اولان عشق پاک بویوکدر .
عائله سی ، بوجسک هنوز مودا اولمادینی زمانلرده بیله ملی مربوطیت .
ملی غرورله یانیردی . کندیسی یله ، جنرال (دیهر) ک امریله
وقع اولان بر هند قتالنده ، « قرال شووالیه سی » عنوانک
کندیسندن آلینسی هندستان والیسه یازدی . بونکه برابر
کندیسی مملکتته ، وطنداش لرینه باغلایان تساند باغی باریشمه ،
قاردمش اولش بر انسانیت خویاستنده بولماسه مانع اولیور .
« تاغوره » نك وطن پرورلک عائد اولان فکری « ایله ایل »
اسعنی روماننده افاده اولومش در . وطن عشقنک الهام ایدمه .
بیله جکی ایکی میلانی ، ایکی قهرمانده تمیل ایدمه . او فکری
قدرتله عرض ایلدیور : « نیکل » « تاغوره » نك عقیده سی عالی
برصورتده افاده ایدیور . متعصب « ساندیپ » ایسه مشهور بر
ماتیه جیلک ییغاز بر قهرمانیدر . زبداشته کی مکالمه لردن بزنده
« نیکل » دیورکه : « وطنمه خدمت ایتکه تمامیه حاضریم ،
اکن وطنمدن جوق داها بویوک ولان حق ایچین برستش لری
صاقلارم . وطنه بر عبود کی طایعق اون بر فلاکت سور .
کلمکدر . احتراضلریمه حقیقتدن داها یوکک بر موقع ویرمی
ایسته مک ، اسارتک حقیق علامتیدر . »

« ملتچیک » دنبان دیگر بر حکایه سنده مانلرک حکومت
سورمک غایه سیله تشکنه فداکارلق قوه اخلاقیه سی اولدورن ،
انسانیت ایچین بر مخاطره اولان قدرت عطشنه قارشی عصیان
ایدیور . هندستان چوجوغنک تیتره ک سسی « حریتی سومن ،
بونکه برابر وظیفه سی یامش اولقی کی مغرور بر اعتداله دنیا نک
برقمنده آسارنی اذامه ایدن بر قومه قارشی » اعتراض ایدیور .
اونک فکر نجه تجارتله سیاست انسانلری « انسانلقدن جیقاروش » ،
سیاسی حریت . مظهر اولان مانلر خر اولیوب یالکیز قدرتلی
اولشلر ، یابانچی عرقلر اوزرنده حاکم اولانلر ، دیگر مانلری
أسیر طومق ایچین لازم کلن ماکینه نك لهنه کندی حریتلرندن ،
کندی انسانیتلرندن واز کچمشلردر . اونجه مکمل انسان قدرت
صاحب اولان دکل ، سادمه مکمل اولان در . فردرله اولدیغی
کی دولتله ده کوستردیکی مفکوره ایشته بودر .

« بو حربده اورتو قالمشدر ، دیور . غرب حیاتی فدا
ایتدی کی کندی عکس العملیه یوز یوزه کلشدر . بهماً رچی
منه بلرله ، یاخود داها قورنازجه اولارق دنیا نک واسع پارچه لرینه
ایراث ایتدی ستملرک ، حقارتلرینک اندیشه سزلگیله کندی
کشدینه اهانت اتمشدر . »

« هرملت وظیفه سی ادراک ایتله یدر . الله طرفندن کوسترباش
بر وظیفه اولقی اوزره حل ایتکه چالشمسی لازم کلن کندی
مسأله سی واردر . »